

SZILÁGY SOMLYÓ

POLITIKAI LAP

MEGJELENIK MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN

Előfizetési ára:

Egész évre 8 K, fél évre 4 K, negyedévre 2 K.
Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:

BÖLÖNI SÁNDOR

Hivatalos hirdetések díja fél hasábig 8 korona.

Nyilttér soronként 50 fillér.

Magánhirdetések meg egyezés szerint.

Kisember hitele.

Mióta a szövetkezetek megszűntek, mióta a válságos viszonyok következtében a kisbankok is részben akcióképtelenek lettek azért, mert a nagyobb intézetek részéről megvonatott tőlük a hitel: a kisemberek, iparosok és kereskedők minden hitel nélkül állanak, nincsenek abban a helyzetben, hogy szükség esetén a legyszerényebb összeget is megszerezhessek.

Hazánkban kétféle hitelszervezet van. Az egyik a nagybankoké, amelyeknek van pénzük, de nem adnak a kisembereknek, a másik szervezet a kisbankoké, azok adnának, de nincs pénzük. Szomorú tehát, hogy az iparos és kereskedő nincs abban a helyzetben, hogy a hitel igényeit kielégíthesse; szomorú ez az állapot, amelynek pedig egy kis jóakarattal a mértékadó tényezők részéről, nem kellene így lennie.

Ijesztő képét látjuk annak, hogy miként megy tönkre a kiskereskedőknek és kisiparosoknak jó része, önhibáján kívül jutva abba a helyzetbe, hogy növeli a proletáriátusnak tömegét. Az elmúlt napokban a Budapesti Közlönyben a budapesti ingóságokra kitűzött árveréseknek száma akárhányszor felülmulta a százat is. Ha ez a helyzet tovább is ilyen marad, úgy rettenetes még csak gondolni is a kisember sorsát nálunk.

A szövetkezetek és kisbankok sok bűnt követtek el a múltban. Akárhány

szövetkezet volt, amely egyes ficsuroknak könnyelmű kölkekezés céljára adott kölcsönt s akadt akárhány kisbank, mely nagyzási hóbortjában nagy tőkét fektetett be iparvállalatok finanszírozásába. A legtöbb szövetkezet és kisbank tőkéjének 4—10-szeresét fektette be üzletekbe, a végsőkig véve igénybe maga is a hitelt. Ez a könnyelmű hitelezési rendszer, ez a hazard üzemviteli mód megboszlta magát s a szövetkezetek és kisbankok kártyavára a legelső fuvalatra megingott s mire gazdasági életünk viharja kitört, a szövetkezetek és kisbankok sorra rombadóttek, egy-kettő kivételével.

Amelyik fenmaradt, az se tud üzletet csinálni, újabb hiteletet nyújtani, mert visszszámolási hitelét elvesztette, a betéteket megvonták tőlük.

Ennek a gazdasági katasztrófának pedig most a kisember látja a kárát legkinosabban. A szövetkezetek és kisbankok, ha nem is valami nagy mértékben, ha nem a legrendszerebben, ha nem is a legolcsóbban, de úgy ahogy, mégis csak ellátták a kisember hitelét és akárhány kisember, kisiparos és kereskedő van, aki annak a néhány száz, vagy néhány ezer korona, nem ritkán uzsorakamatra felvett kölcsönöknek köszönheti a felvergődését, melyet egyik, vagy másik a szövetkezettől vagy kisbankoktól kapott.

A szövetkezetek és kisbankok elmúlásával megszűnt a kisember hitele is. A fürdővízzel együtt kiöntötték a gyereket is.

Az a kisember, kit nem szánnak meg jobb sorsban levő barátai, rokonai, még egy fillér hitelhez sem tud most jutni. Hová fog ez vezetni? Lehet-e ölbetett kezekkel nézni azt, hogy mint pusztulnak el a rajokban a gyengébb existenciák? Lehet-e szánakozás nélkül nézni az illetékes tényezőknek azt a kegyetlen pusztulást, mely a legdolgosabb, a legtörekvőbb polgárok soraiban dul?

A kormány, az agráriusoknak, évekkel előbb létesítette állami támogatással az Országos Központi Hitelszövetkezetet, azóta létesítettek más földhitelszövetkezeteket is, létesítették legújabbban az ugynevezett Altruista bankot is, amelyek hivatalosan az agrárius földműves polgártársak hitel igényeit kielégíteni, de sajnos bizony végtelen csekély eredménnyel, arra pedig, hogy az iparos- és kereskedőközéposztály hitel igényeit is kielégítsék, nem volt alkalma a kormánynak, talán nem is volt szándéka.

Ahelyett az állam ugyszólván semmit se tesz a kisiparosok és kiskereskedők felsegítése érdekében, sőt azt a keveset is, amit e téren eddig nyújtott, meg akarja takarítani.

Eddig évenként egy bizonyos szerény összeget juttatott az állam arra a célra, hogy abból a kisiparosoknak gépeket vásárolt, s ezek a gépek bizonyos idő múlva ingyen átmentek a kisiparosok tulajdonába. Ezentúl úgy lesz, hogy az Országos Központi Hitelszövetkezetnek

A helyettes.

Az elzászi városka, Santa-Marie kovácsa, mire estére került az idő, nagyon rosszkedvű lett. Málkor, amint kialudt a műhely tüze, rendesen kiült a ház előtt lévő padra, hogy kipihenje magát. De aznap este sem sört nem ivott a legényeivel, sem nem beszélgetett velük, felesége aggodalmasan nézett rá.

Kérdősködni nem mert, csak három szőszke fiát csüitgatta, akik vidáman hancuroztak a terített asztal mellett.

Az asszony aggodalma egyre nőtt. Ha utóbb rossz hírt kapott volna a regimenttől, vagy pláne beteg volna elsőszülött fiuk...

— Istenem, mi történhetett, — sóhajtott magában, mikor a kovács, mintegy válságképen dühösen felkiáltott:

— Oh, azok a gazemberek! Azok a cudar bitangok!

Megijedt az asszony és félve kérdezte:

— Kire haragszol Lory?

— Hogy kire? Azokra az átkozott fickókra, akik francia katonaruhákban ténferegnek reggel óta a városban és derűre-borura ölelkeznek a bajorokkal. Ezek bizonyára ismét olyan opciós poroszok lesznek. Nem mulik el egyetlen nap sem, hogy ilyen visszautazott elzásziakat ne látna az ember!

Az asszony megpróbálta mentetgetni őket: — Eredj apjuk, azok a gyerekek nem is olyan

hibásak, Algirbe küldik őket s az oly messze van! És elfogja őket a honvágy, azután az is biztatja őket, ha visszajönnek, már nem katonák többé. Tehetnek arról, hogy honvágyasuknál nem erősebb semmi?

— Hallgass anyjuk — kiáltott fel a kovács és dühösen verte az öklével az asztalt, — csak asszony ne beszélne olyan dolgokról, amihez nem ért. Annyit mondok, ha az én fiam jönne haza ilyen renegátnak, kardommal mennék keresztül gyáva testén...

A falon függött hosszú vadászavádája, melylyel hét évig szolgált a francia vadászoknál. Alatta fiának arcképe zuáv katonának öltözve. Ahogy nézte, önmagát vigasztalva, elkezdett nevetni:

— De hiszen az én Keresztélyem nem abból a materiából való! Ahány porost ez már levágott...

Jókedvében átment sörözni a szomszédba.

Az asszony egyedül maradván, lefektette a három kis fiát, közben szünetlenül arra gondolva: ha mégis haza jönne Keresztélye. Gyáván, renegátnak, de itthon volna és ő is azok közé a boldog anyák közé tartoznék, kik viszontláthatják gyermekeiket. Ha belépne ide és...

— Jó estét mama!

Valójában ott állt előtte. Egyenruhája rendetlen. Arca zavarodott, szegyenkező. Egy óra óta csavargott már a ház körül, várva, mikor megy el apja. Az anyja örülni szeretne —

nem mer. Korholni akarná, nincs hozzá bátorsága. És a gyerek oly kedvesen beszélt. Haza akart jönni, mert megunt a katonaságot, ahol mindig porosznak csufolták elzászi kiejtése miatt. Bevezette a szobába, ahol apró testvérkéi ingben, meztlenül szaladtak hozzá, hogy megöleljék. Az anyja etetni akarja, ő nem kívánt mást, csak vizet, hiszen annyi sört és bort ivott ma már a csapszékekben.

Valakinek lépteit hallják az udvarban.

— Az apád!...

És rémülten vonszolta fiát a nagy cserép-kályha mögé. De véletlenül az asztalon maradt a gyerek zuávapokája.

Nagyot ordított. — Itt van az én fiam is?!... — kiáltott rettenetes hangon, lekapva a kardot a falról, a kályhához rohan, hol a gyerek halottféhéren, kijózanult fejjel, sápadtan támaszkodik a falnak.

Az asszony kétségbeesve rohan közéjük.

— Istenért, ne öld meg! Én irtam neki, hogy jöjjön haza, hogy szükségem van rá a műhelyben, hogy te épp oly szeretettel várod mint én. Hallod apjuk, hallod?

Zokog, sikong a szegény anyja és visszhangként behallatszik a másik szobából s három gyerek keserves sirása. A kovács mintha mellbe lökték volna, egészen megtántorodik és egészen más hangon kezd el beszélni.

— Te hivatd vissza? Ez bizonyos? Akkor minden jól van. Menjünk aludni. Holnap, majd holnap meglátom, mi a teendőm.

Másnap felkeltette a fiát.

fogja juttatni az állam ezt az összeget s az hitelbe fog eladni a kisiparosoknak ezen a pénzen vásárolt gépeket. A kisiparos törleszteni tartozik majd e gépek árát s az Országos Központi Hitelszövetkezet, a maga hasznának levonása után, vissza fogja szolgáltatni az államnak az ily célra kapott pénzt. Az állam ezentul ugyszólván csak a kamatját fogja nyújtani a kisiparosok számára annak a tőkének, melyet eddig egészen juttatott annak. A kisiparosoknál kezd tehát az állam a takarékoskodást.

Az államnak kellene gondoskodni egy középbank létesítéséről a kisiparosok és kiskereskedők hitelének rendszere és olcsó kielégítése érdekében. Az állam jegyezhetné egy ily bank részvényeinek többségét, betéttel, kölcsönrel és sok minden más eszközzel növelhetné egy ily intézet tőkeerejét és tekintélyét.

Az is el volna képzelhető, hogy a nagy bankok összeállanának, s minthogy ők kicsinyesnek találják a kisember hitel-igényének közvetlen kielégítését, együttesen alapítanának egy középbankot a kisiparosok és kiskereskedők hitelének kielégítése céljára.

Azok a kiskereskedők és kisiparosok pedig, akik a mai gazdasági válságot szerencsésen átvészelték, levonhatnak abból egy tanulságot. Igyekezzenek üzletüket lehetőleg csak abban a keretben vezetni, mely keretben ez idegen tőke segítségével nélkül is lehetséges, a maguk erejéből igyekezzenek boldogulni és üzletüket fejleszteni, mások segítségével ne igen bízhatnak.

A gyerek félálmosan kapkod az ágya mellett levő zuáv-ruhája után. Apja leint. Nem azt kell felvenni. Anyja aggodalmaskodik. De hiszen nincs más.

— Adj az enyémből.

Keresztély felöltözködik, ezalatt pedig az apja összerakta az egyenruhát, a kis zubbonyt, a vörös nadrágot, bugyorba kötötte, nyakába akasztotta a bádogtokot amelyben a katonai menetlevelet őrzik. Szótlanul tett-vett feleségének legnagyobb rémületére.

Mikor elkészült a fiú is az öltözködéssel, lementek a kovácsműhelybe. Szótlanul mind a hárman. Lenn a műhelyben, ahol már a tűz vörösén lobogott és dolgozott mindenki, végre megszólalt az apa:

— Nézd gyerek, itt van, örülj neki, legyen a tied. Az anyád hazahívott, te idekiváncsoltál. Legyen meg a kívánságod. Minden a tied. A ház, a műhely, a kert, a szőlő, minden. Enyém csak becsületed érte cserébe. Én tudom mi a kötelességed. És én most elmegyek leszolgálni azt az öt esztendő, amivel te tartoztál Franciaországnak.

— Lory, én öregem, hová indulsz?

— Atyám — zokog a fiú. De a kovács vissza sem tekintve, nagy léptekkel haladt előre.

*

És pár napra reá Sidi-bel-Abbes városában, a harmadik zuávézredben egy ötvenöt éves ember állt be önkéntesnek.

Alphonse Daudet.

A villamostelep sorsa.

— Városi rendkívüli közgyűlés. —

Szomoru epizódja játszódott le városunk közgazdasági nyomorúságának a szombati rendkívüli közgyűlésben.

Szomoru és kétségbeejtő állapot, mikor egy nem is olyan régen, alig egy pár év előtt, virágzónak mondható nagy ipari részvénytársaság oda jutott, hogy a városhoz forduljon segítségért, ahoz a nyomorult Szilágysomlyó városhoz, amely maga is teng, leng, amelyikben már csak az állami szubvenció elixirje tartja a lelket.

Szomoru és kétségbeejtő állapot, mikor egy olyan, közgazdasági tekintetből legelsőrendű iparvállalat, mint a Lajos-malom és az azzal szervi összeköttetésben álló villamos-művek részvénytársaságba tömörülve sem képesek a nyomasztó gazdasági viszonyokkal, az országos pénzváltással megküzdeni. Még szomorubb, hogy Szilágysomlyó város a jelzett iparvállalatok közszükségsszerű voltát látva, nincs abban az anyagi helyzetben, hogy ezen fontos iparvállalatok megmentésére kellő segédkezet nyújthasson.

De más tekintetből nagyon megfigyelendő állapot tűnik elénk, mikor látjuk, hogy anyagi alapjában megrendülőnek indult városunk vezetősége és annak állandó választmánya olyan javaslattal áll a város közgyűlése elébe és egy, a mi erőnket messze túlhaladó, szakszerű felügyeletet igénylő iparvállalatnak a város által megvételét javasolja, amelynek elfogadása esetén a város évtizedekre kiható olyan terhes adósságot és nehezen kezelhető nyűgös iparvállalatot venne nyakába, aminek nemcsak elkerülhetlen volta, de hasznossága mellett se hozhatók fel elfogadható érvek.

Az állandó választmány javaslata egyedül humanizmus szempontjából állhatna meg. Ott azonban, ahol a mindennapi kenyérrevaló is szűkös telik, a humanizmus oltárára százazreket áldozni, józan előrelátással nem szabad.

Nagyon jellemző a mi közállapotainkra, hogy egy ilyen nagyon is világosan, előre láthatóan a mi városi gazdálkodási keretünkbe be nem illeszthető iparvállalat megvásárlásától, aminő a villamostelep, a képviselőtestület csak két szavazattöbbséggel tud megszabadulni. Annak a javaslatnak, úgy amint az tárgyalás alá bocsátott, egyáltalában nem lett volna szabad a közgyűlés elébe kerülni se. Vagy ha már odavitték, olyan anyagi biztosítékról kellett volna eleve gondoskodni, amelyek mellett emberi számítás szerint kizárt legyen a közösség károsodása.

Ha tehát a javaslat elbukott, maguknak tulajdonítsák, akik kellő garanciákkal felszereléséről nem gondoskodtak.

Ugy tudjuk, hogy a kolozsvári Kereskedelmi és Iparkamara fölterjesztést tett a kereskedelmi miniszterhez a Lajos henger-malom és Villamosmű részvénytársaságnak állami segélyezése iránt. Városunk helyettes polgármestere, Udvari József ugyanilyen értelmű fölterjesztéssel fordult a miniszterhez s a fölterjesztést a városi képviselő csaknem minden tagja is pártolólal aláírta és egy számos tagból álló küldöttség fogja a miniszternek átnyújtani.

A miniszternek módjában áll egy ilyen, egy nagy vidék mezőgazdasági és városunk ipari és kulturális érdekeit legközelebről érdeklő iparvállalatnak megmentését államsegély kiutalásával lehetővé tenni.

Az egész Szilágyság és különösen Szilágysomlyó város közérdekében óhajtanók, hogy a kereskedelmi miniszterhez járuló küldöttség fáradozásait kellő siker koronázza.

A közgyűlésről, melyben a nevezetes kérdés elintézését nyert, következő tudósításban számolunk be:

Szokatlanul nagy számmal gyűltek egybe szombaton, augusztus 2-án a terménytéri ideiglenes városháza tanácstermében a város képviselőtestületének tagjai, hogy a pontban délelőtt 10 órakor megkezdett rendkívüli közgyűlésben részt vegyenek. A gyűlésen Farkas Ödön, Bálint Lajos, Donogány János, Madár János, Katra Endre, Szabó György, Kállai József, Bölöni Sándor, Páskuj Antal, Kálmán István, Körössy Endre, dr. Szilágyi Sándor, Weisz Salamon, Frankovits Ignác, Simay Miklós, Oláh Károly, Tóth Károly, Szabó István, Brüll Samu, Porjesz Samu, Weisz Aron, Weinberger Kálmán, Weinberger Jakab, dr. Láng Jakab, Berger Adolf, Salamon Aron, dr. Keller Márton, dr. Gáspár Gyula, Brüll Zsigmond, dr. Nádudvary Jenő, dr. Keller Samu, Páskuj István, dr. Veverán György vettek részt és Lukátsffy Ödön polgármester elnökölt.

A gyűlés két első tárgyával hamarosan végeztek.

Az elhagyott gyermekek gondozása.

A belügyminiszternek az elhagyottá nyilvánított szilágysomlyói illetőségű gyermekek gyermekmenhelyi gondozási díjaira vonatkozó rendeletét, mely szerint eme díjak a házi pénztárból lesznek fedezendőek, a közgyűlés tudomásul vette és elrendelte, hogy ezen célra már a jövő évi költségvetés terhére 1600 korona előirányzatba vétessék.

A fogyasztási adók biztosítása.

A szilágysomlyói állami borítal- és fogyasztási adóknak az 1914. és illetőleg 1915. és 1916. évekre leendő biztosítása tárgyában, a pénzügyőri biztossággal megtartandó egyezkedési tárgyalásra a város részéről a polgármester elnöklete alatt Farkas Ödön, Brüll Sámuel, Porjesz Sámuel, Donogány János, Révész Arthur képviselők és Faragó Sándor városi tisztügyészből alakított bizottság küldetett ki.

A villamos művek megvétele.

Annál hosszasan foglalkozott a közgyűlés a Lajos-hengermalom és villamosmű Részvénytársaság azon ajánlatával, melyben a városnak a villamos művek központi telepét, az azzal kapcsolatos vezetékeket és felszereléseket a megfelelő teletrészszelet együtt 250,000 korona vételárban örökön megvételre följajánlja, oly módon, hogy a részvénytársaság 250,000 korona amortizációs kölcsönt venne fel, amelynek kamatai és évi törlesztési részletei akként fizetnének, hogy a város a villamos műveket, mint már tulajdonos, haszonbérbe adná az eladó részvénytársaságnak 46 évi időre, évenkénti 18,000 koronában megkötött bérösszegért, amely bérösszeget a város aztán a kölcsönadó banknak engedélyezné átál és obligót vállalna az annuitások ilyen módon való fizetésére. Maga a Villamosmű részvénytársaság és a város között most fennálló koncessziós szerződés nagyon lényegtelen változtatással továbbra is érvényben maradna a haszonbérrel szemben. A koncessziós szerződésben kikötött 50 év (most már csak 46 év) esetleg a bérleti viszonynak, habár a 46 év előtt bekövetkező időközben való megszűntével az egész villamostelep, ingatlanokkal és minden felszereléssel együtt a város korlátlan tulajdonába menne átál. Magától értetvén, hogy az amortizációs kölcsönnek még törlesztetlen része természetesen a város terhére maradna.

Abrahám Sándor mérnök, gazdasági tanácsos nagy készséggel és a legkisebb részletekre is kiterjedő tárgyilagossággal ismertetette a részvénytársaság ajánlatát megelőző munkálatokat amelyek nagyjából lapunkban is ismertettek voltak és a melyek a budapesti Ganzgyár műszaki szakértőjének becslésére voltak alapítva, mely szerint a villamos telep, ingatlan- és felszerelés értéke 260,000 korona, a villamos művek évi tiszta jövedelmezősége pedig 20,000 korona körüli összegben voltak megállapítva.

A tárgyhöz több ízben hozzászóltak: Donogány János, ki előbb az ügy tárgyalásának elhalasztását, később ezen indítványtól elállva, a bemutatott szerződésnek kellő biztosíték hiánya okán, a javaslatnak elvetését indítványozta. Dr. Keller Samu a város anyagi helyzetére hivatkozással az iparvállalatnak a város által megvételeit általában ellenezte. Ugyanilyen értelemben szólalt fel Szabó István. Ellene szólaltak fel Faragó Sándor városi tisztviselő, dr. Nádudvary Jenő és Bölöni Sándor bizottsági tagok is. Dr. Veverán György újabb szakértő becslés alkalmazását, dr. Gáspár Gyula és dr. Kálmán Ignác városi tisztiorvos az állandó választmány javaslatának elfogadását, Bölöni Sándor pedig az állandó választmány javaslatának elvetését és a tisztviselő javaslatának elfogadását ajánlotta.

A képviselőben meg volt a hajlandóság arra, hogy az ajánlott szerződés elfogadása után az anyagi bajokkal küzdő részvénytársaságon segítsen és ezzel a város közönségét is megmentse azon kellemetlenségektől, amelyek a villamos telep működésének hátrányosabb időre terjedő szüneteléséből keletkezhetnének. Amde tekintettel kellett lenni városunknak jelenlegi fölbendbeli nagyobb összeget igénylő és sürgős építkezési és másnemű szükségleteire, melyek egyáltalában nem engedhetik meg, hogy a város csak legátalabbról is kétes kimenetelű vállalatokba bocsátkozzék, — a határozat meghozatalánál figyelembe kellett venni ama körülményt, miszerint az első helyen való bekebelezéssel biztosítottak ígért 30,000 korona, sőt 60,000 korona se lett volna megfelelő arra az esetre, ha a bérleti részvénytársaság, tegyük fel csak 5—10 év múltán is — hanem előbb nem lett volna képes a bérösszeget fizetni és a városnak kellett volna a villamos műveket házi kezelésbe venni, vagy más bérletéről gondoskodni, minden esetben pedig előre ki se számítható összeget fordítani az időközben megkopott, elhasznált gépek és felszerelések helyrehozatalára — miből a városra el sem képzelhető anyagi kár háromszázalékos volt.

Éppen ezért eltekintve az elfogadásra ajánlott vételi szerződésnek egyéb hátrányos feltételeitől s magának a telephelynek ártérben fekvésétől, a hengermalom üzletnek ugyanegy telken való berendezésétől és a villamos művektől csaknem elválaszthatatlan voltától, mindezeket felül a 250,000 korona vételárnak annál horribilisebben magas voltától, mert az évi 18,000 korona járadék elfogadása esetén nem 250,000, hanem 300,000 korona kölcsön kellett volna a telep megterhelése, — mert az évi 18,000 korona bérösszeg befolyását biztosítottak egyáltalában nem látta s mert a javaslatba hozott vásárlás a város anyagi erejét meghaladó áldozatot követelne: a közgyűlés Faragó Sándor városi tisztviselő véleménye mellett foglalt állást, miszerint a villamosművek megvétele a városra nézve káros lenne és így az állandó választmány javaslatát, mely a részvénytársaság által beterjesztett vételi szerződésnek és az ezzel kapcsolatosan bemutatott bérleti szerződésnek elfogadását foglalta magában, tárgyalás alapjául se fogadta el és ezzel névszerint való szavazással a villamosművek megvételeéhez való hozzájárulását megtagadta.

Az ajánlat elfogadására „igen”-nel szavaztak: dr. Veverán György, Frankovits Ignác, Révész Artur, Páskuj Antal, dr. Weisz Samu, Weinberger Kálmán, Weinberger Jakab, dr. Gáspár Gyula, Brüll Samu, Salamon Aron, Weisz Aron, Berger Adolf, Hegedüs Sándor, Udvari József, Abrahám Sándor, dr. Kálmán Ignác.

Simay Miklós, Donogány János, Weisz Salamon, dr. Szilágyi Sándor, akik a villamosági részvénytársaság igazgatósági tagjai, tartózkodtak a szavazástól, — szavazati jogukkal

nem éltek: Körössi Endre, Tankó Károly, Porjesz Samu, Löwbeer Arnold képviselőtestületi tagok.

A vételt „nem” szavazatukkal elleneztek: Szabó György, Madár István, Bálint Lajos, Farkas Ödön, Páskuj István, Katra Endre, Kálmán István, ifj. Tóth Károly, Kállai József, Oláh Károly, Bölöni Sándor, Szabó István, dr. Keller Samu, Brüll Zsigmond, dr. Nádudvary Jenő, dr. Keller Márton, Faragó Sándor, ifj. Faragó Sándor.

Ezek szerint a közgyűlés 18 szavazattal 16 ellenében, tehát 2 szótöbbséggel eljuttatta a villamos telep megvásárlásának a tervét.

Iskolai értesítések.

I.

A szilágysomlyói róm. kath. püsp. főgimnáziumban a tanulók félévi vizsgája szeptember hó 1., 2. és 3-án reggeli 9 óráról 12-ig az igazgatósági irodában történik.

A félévi felvételi feltételei a következők:

Az első osztályba törvényszerűen csak a 9 évet betöltött tanulók vétetnek fel; 12 évnél idősebb fiú felvételtől a tanártestület határoz. Az ismeretek mértékére nézve megköveteljük, hogy a fiú az elemi iskola 4-ik osztályának tananyagában kellő jártassággal bírjon; ezen ismeretét, vagy nyilvános népiszkolai bizonyítvánnyal, vagy ennek hiányában külön félévi vizsgálaton kell igazolni. Ezen félévi vizsgálat díja a „Rendtartás” illető pontjai értelmében 20 korona.

Felsőbb osztályba csak oly tanuló léphet, ki az elévült osztály rendes tantárgyaiból legalább is elégséges osztályzatot kapott.

Minden ezen intézetbe belépő tanuló a megelőző évi iskolai bizonyítvánnyal személyesen, szülei, gyámja, vagy ezek megbízottja kíséretében tartozik az igazgatónál jelentkezni, ezen kívül az előző jelentkező tanulók hiteles születési és himlőoltási bizonyítványt is tartoznak előmutatni.

A félévi felvételi javító és pótló vizsgálatok augusztus hó 30-án lesznek.

Azon szülők, vagy gyámok, kik nem laknak helyben, gyermekük, vagy gyámoltjuk felvételekor helyettesít tartoznak megnevezni, kire a házi felügyeleti jogukat és köteleseiket is átruházzák, hogy a gondviselés alá helyezett tanulóra nézve az iskola fegyelmi s tanulmányi közléseit nevükben elfogadhassa. A szülők vagy gyámok az e részben való változást személyesen, vagy írásban az igazgató, vagy az osztálytanár tudomására fogják juttatni, míg másrészt a tanárkar jogában áll ott, hol alapos okoknál fogva a házi felügyeletet elégtelennek, vagy, épen károsnak tapasztalja, tanártestületi határozat alapján követelni, hogy a felügyeletben célszerű változást tegyenek. Az igazgatóság e tekintetben a legnagyobb óvatosságot ajánlja a t. szülőknek, mivel sok esetben a tanulóknak a tanulmányokban való elmaradását nagyrészt a hiányos felügyelet okozza.

A beiratást az igazgatótól nyert félévi jegy alapján — az illető osztályfőnök teljesíti.

Félévi díj 4 K. nyugdíjilleték 6 K. ifjúsági könyvtár- és értesítő-díj 2 K. műenke-díj (egyházi és világi) 1 K. E díjak a félévi alkalmával fizetendők.

Az évi tandíj 36 K., melynek első fele a beiratáskor, vagy legkésőbb október 31-ig, a másik fele március 31-éig fizetendő.

A fél, vagy egész tandíj fizetése alól csak azon tanulók menthetők fel, kik jó magaviseletük mellett szegénységük igazolásával valamennyi rendes tantárgyból legalább „jó” tanjegyet nyertek.

Akik a tandíjmentességért folyamodni szándékoznak, a gimnázium igazgatóságánál szeptember 20-áig nyújtsák be ez ügyben folyamodványukat.

Azon tanulók, kik valamely rendkívüli tantárgyra beiratkoztak, kötelesek azt az év végéig hallgatni.

A rendkívüli tantárgyak tanításáért külön tandíj fizetendő, a művészeti rajzért a tanítási díj egész évre 10 korona, a zenetandíj 20 korona, a gyorsírási díj 10 korona.

A tanév ünnepies megnyitása szeptember 4-én lesz, a rendes tanítás pedig 5-én kezdődik.

E tanév elején megnyílik a főgimnázium VIII-ik osztálya.

II.

A szilágysomlyói állami polgári leányiskolában az 1913—1914. iskolai év folyó év szeptember hó 1-én kezdődik.

Szeptember 1-én, 2-án és 3-án délelőtt 8—12 óráig lesz a növendékek beírása, 2-án délután 2 óráról kezdve a javítóvizsgálatok, 3-án délután 2 óráról kezdve az elemi iskola V. VI. osztályából a polgári iskola II. és III. osztályába átlépő növendékek külömbözeti vizsgálatai.

Szeptember 4-én délelőtt 8 órakor isteni tisztelettel kezdjük meg a munkánkat; az isteni tisztelet után lesz az iskolai év megnyitása és az intézeti szabályok felolvasása. A rendes tanítás szeptember 5-én reggel 8 órakor kezdődik.

A beírásnál az új növendékek a megelőző osztály sikeres elvégzését igazoló bizonyítványt, születési bizonyítványt és himlőoltási bizonyítványt tartoznak bemutatni, régi növendékeink pedig mult évi iskolai és himlőoltási bizonyítványukat.

A beírásnál minden növendék a következőkkel tartozik fizetni: beíratási-díj 2 korona, értesítődíj 1 korona, könyvtárilleték 2 korona, összesen 5 korona. A tandíj 8 korona, melynek első részlete a beíratáskor, a másik fele február 1-én fizetendő. Szegénysorsu jó magaviseletű s legalább általános jó osztályzatu növendékek tandíjmentességet nyerhetnek.

A magántanulók a magánvizsgálati engedély elnyeréséért Szilágysomlyó tanfelügyelőjéhez címzett kérvényüket április, illetve október hó folyamán kötelesek az iskola igazgatóságához benyújtani. A kért bélyegelt folyamodványhoz születési bizonyítvány, az előző tanulmányokról iskolai bizonyítvány és a folyamodó állandó lakóhelyét igazoló községi bizonyítvány mellékelendő Szegénységi bizonyítvány alapján a folyamodvány bélyegmentes.

Elemi iskolai V., vagy VI. osztálybeli bizonyítvány alapján a polgári iskola II., illetve III. osztályának tantárgyaiból magánvizsgálat nem engedélyezhető. Az ily bizonyítvánnyal bíró folyamodók feltétlenül kötelesek a polgári iskola I. és II. osztálya tantárgyaiból szabályszerű s a követelményeknek mindenben megfelelő magánvizsgálatot tenni.

Két osztály tantárgyaiból összevont magánvizsgálatra engedélyt a kir. tanfelügyelő csak rendkívüli körülményektől indokolt esetben ad. Ilyen összevont magánvizsgálatot ugyan egy folyamodó egy évben csak egyszer tehet.

Egy osztályból teendő vizsgálatért 30 korona, összevont vizsgálatért 50 korona fizetendő, azonfelül a beíratási és tandíj 10 korona.

A Wesselényi kollégiumról.

(Folyt. és vége.)

Az internátusban, hol a közvetlen felügyeletet az internátus vezetőjén kívül még 3 bennlakó tanár gyakorolja, a félévi tanulók lakást, fűtést, világítást kapnak. A tanulók orvosi gondozásban is részesül, de a gyógyszer árát a szülő fizetni tartozik. Súlyos, vagy ragályos betegség esetén a bennlakók az internátusból a szülők költségén a kórházba, vagy haza szállíttatnak. A bennlakók kötelesek a szünidőre hazamenni s úgy szeptember elején, mint minden más bejövételük alkalmával orvosi, vagy községi bizonyítvánnyal igazolni, hogy otthon ragályos, vagy járványos beteggel nem érintkeztek.

Ingyenes helyekre jó magaviseletű és jeles előmenetelű tanulók folyamodhatnak. 10 koronát azonban még az ingyenesek is tartoznak fizetni.

Minden internátusi tagnak kell hoznia egy párnát, paplant, legalább 2 rendbeli ágyhuzatot, 4 inget, 4 lábravalót, 2 törülközőt, 2 hálóinget, 4 pár harisnyát, vagy kapcát. Agytakarót, szék, szekrényt s mosdótálat, valamint szalma-

zsákat az intézet ad. Dunyhát, derékaljat behozni nem szabad. Ládák a lakoszobában nem tarthatók.

Az internátusba beköltözhetnek a tanulók szeptember 1-jétől kezdve; a konviktus szeptember 6-án, az iskolai évvel együtt nyílik meg.

Iskolai díjak.

I. félévre II. félévre.			
Egész tandíjat fizető reformátustól	41 K.	20 K.	
» » » más vallástól	46 »	25 »	
Fél tandíjat fizető reformátustól	31 »	10 »	
» » » más vallástól	34 »	12 »	
Tandíjmentestől	21 »	— »	

Ezek a díjak az igazgatónál fizetendők: az I. félévi a beiratáskor, a II. félévi legkésőbb februárius hónapban.

Magántanulók az egész évi díjat egyszerre, előre tartoznak fizetni, addig be nem iratnak.

Internátusi díjak. Az előre fizetett 10 K-n kívül (miben a fürdődíj is benne van.)

	I. részlet.	II. részlet.	III. részlet.
Protestánsoknak			
Felső ágyas díja	30 K.	15 K.	15 K.
Alsó » »	15 »	13 »	12 »
Ingyenes . . .	— »	— »	— »

Nem-protestánsoknak 20 koronával több.

Ezek a díjak Nagy Sándor internátusi vezető tanárnak fizetendők, mégpedig: az I. részlet a beiratáskor, a II. részlet januárius, a III. részlet április első napjain.

Konviktusi díjak. Az előre befizetett 4 K-n kívül.

	I. részlet.	II. részlet.	III. részlet.
Egész díjat fizető	120 K.	60 K.	60 K.
$\frac{1}{4}$ kedvezményes	90 »	45 »	45 »
$\frac{1}{2}$ » »	60 »	30 »	30 »
$\frac{3}{4}$ » »	30 »	15 »	15 »
Ingyenes . . .	— »	— »	— »

Ezek a díjak Bécsér János konviktusi vezető tanárnak fizetendők, mégpedig: I. részlet a beiratáskor, a II. részlet januárius, a III. részlet április első napjain.

Befizetett díjak nem adatnak vissza.

A konviktust vezető tanár méltánylást érdemlő esetekben megengedheti, hogy a díjak kisebb részletekben, de legalább havonként fizetessenek.

Kérem a szülőket, gyámokat, hogy ha a díjat postai utalványon küldik, 4 fillér kézbesítési díjat is küldjenek s konviktusi, vagy internátusi díjat ne küldjenek az igazgatónak, tandíjat pedig a konviktus, vagy internátus vezetőjének. A szülők a maguk és gyermekeik érdekében cselekedzenek, ha a díjakat postán nem a gyermeknek, hanem közvetlenül az illető tanárnak küldik.

A segélyt megnyerők névsorát legkésőbb augusztus 24-ig közzéteszük a vármegyei újságokban, az internátusba és konviktusba folyamodók külön értesítetnek.

A kéréseket a régi tanulók egyszerűen az időszaki értesítő hátán sorolják fel (külön kérvény nem kell). Új tanuló azonban annyi kérvényt tartozik beadni, ahányféle jótéteményért, vagy ahányféle ügyben folyamodik.

A SZILÁGYOSOMLYÓ

politikai lap

— előfizetési ára: —

Egész évre . . .	8 K	Negyedévre . . .	2 K
Fél évre . . .	4 K	Egyes szám ára	20 f

Megjelenik minden csütörtökön.

KÜLÖNFÉLÉK.

A felső Berettyó-völgy pusztulása.

A múlt hónapban Zilah városát és a Szilágyapatak mellett fekvő községeket tette tönkre a felhőkből váratlanul lezuhanó vízáradata, — most pedig Szilágyvármegye egy másik részét, a Berettyó felső völgyét sújtotta a zilahihoz méreteiben és lefolyásában hasonló nagy árvízkatasztrófa.

Kedden délután meglehetősen derült kék volt az égbolt Szilágyosomlyó felett, — csupán a láthatár déli szélén látszottak nagyobb, tornyosuló fellegek, — s senki sem gondolt arra, hogy innen alig 20—30 kilométernyire, óriási felhőszakadás van a hegyek között, hogy emberéletet követelnek áldozatul a Réz oldalairól lerohanó víztömegek.

Olyan óriási árvíz volt a felső Berettyó-völgyön, amilyenre azok a bizonyos legöregebb emberek sem tudnak visszaemlékezni.

A hosszas esőzések következtében vízzel tele föld nem tudta gyorsan magába szívni a felhők vizét, — s a sok helyt letarolt hegyoldalon akadálytalanul futott alá a völgyekbe, ahol elragadt, pusztított mindent, amit útjába talált. Annál többet pusztíthatott, mert a hegyek között levő falvakban az utcát a patakmeder helyettesíti, a nép — szokás szerint — a patakmeder mellett építi fel apró vertfalu házeit.

A víz tönkretette ezeket az útjában álló, különösen is gyenge építményeket, megfullasztotta az apróbb-nagyobb háziállatokat, elvitte azt a kevés takarmányt, amit a szegény ember a kedvezőtlen időjárás miatt nagy nehezen össze tudott gyűjteni.

Felsővaskó, Ujvágás, Füzes községekben az árvíz óriási pusztításokat okozott s mint hirlik, négy emberélet is esett áldozatul: egy gyermek és egy felnőtt ember a vízbefuladt, két öregasszonyt pedig a nagy rémület következtében szívzselhűdés ölt meg.

Nagy volt a veszedelem Alsóvaskó községben. Délután négy órakor lepte meg a községet az áradat, mely az árvízhez különben sem szokott népet annál váratlanabban érte, mert a község felett nem is volt nagy zivatar. A megriadt embereknek alig volt idejük arra, hogy a házaik padlására, fedelére, vagy a közelben álló fákra felmeneküljenek.

Egy asszony hat gyermekével ingadozó házacskája fedelén keresett menedéket s 3 órán keresztül hiába kiáltozott segítségért. Szomszédai, akiket szintén a házuk tetejére szorított az ár, nem tudtak semmit se tenni érdekében. Szerencsére a ház kiállotta a hullámok ostromát. A község házában másfél méter magasságban állott a víz, — a hivatalos akták nagy részét rövidesen elintézte az áradat: szerte-széjjel hordotta a körjegyzői irodából, alig sikerült a legfontosabbakat megmenteni. A csendőrlaktanyában a menyezetiért ért az ár.

Elborította a víz Holczer és Ullmann szeszfártelapét is és a hízóistállót, melyből nagy fáradsággal igyekeztek kimenteni a hízó ökröket. Ezek közül két darab, meg egy bivaly így is ott veszett.

Bagoson délután 5—7 óra között volt legnagyobb az árvíz, mely nem annyira magában a községben, mint a mezőn tett nagyobb pusztítást, elhordotta a szénakazlakat és a buzakereszteket.

Nagyfaluban a lakosság az árvíz jöveteléről már előre értesülve volt és amit lehetett, biztonságba helyezte. A Berettyó elborította ugyan a Csicsódomb és a község között a megyei utat s ezen túl Ipp és Zovány-felé a sikság nagy részét, nagyobb kárt azonban nem okozott.

Az árvíz hírére Szilágyosomlyóról Donogány János és Nagy Lajos csendőrhadnagy néhány csendőrrel a veszedelem színhelyére siettek. Nagyfalunál fuvarosaik nem mertek nekivágni a víz alatt levő bagosi utnak. Kénytelenek voltak tehát gyalog folytatni tovább az utat s sok helyen derékig érő vízben gázolva, Bagos községbe el is értek s vezették a mentési munkálatokat.

Több százezer korona a kár, mely a Berettyó felső völgyének lakóit érte. A különben is szegény emberek vesztesége annál elviselhetetlenebb, mert az árvíz megelőzőleg, vasárnap délután nagy jégeső volt ugyanazok felett a községek felett s a diónyi nagyságu jégdarabok a földeken levő összes termést tönkretették. Sürgős segítségre van szükség, mert különben a lakosság a legnagyobb nyomorba jut.

— **Áthelyezés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Mániás Ferenc gimnáziumi tanárt Czeglédre a szilágyosomlyói főgimnáziumhoz helyezte át.

— **Uj albiró.** Faluvégi Albert zilahi törvényszéki jegyzőt a krasznai járásbírószághoz albiróvá nevezte ki a király.

— **Adóhivatal Krasznán.** Pár hónappal ezelőtt hirt adtunk arról, hogy Krasznán adóhivatalt létesítenek. Az ügy most már a megvalósulás stádiumába jutott: a pénzügyminiszter felhívta a zilahi pénzügyigazgatóságot, hogy alkalmas helyiségek bérletéről gondoskodjék s a hivatal szükséges személyzetének létszámát állapítsa meg. Az új adóhivatal 1914. január hó elsejével meg is kezdi működését.

— **Az iskolák köréből.** Az 1913—1914. iskolai évet megelőző tömeges tanítói kinevezések és áthelyezések által Szilágyvármegye tanítószága körében a következő változások történtek: Diósadra Schmidt Gabriellát, Sződemeterrre Virág Lászlót, Lelébe Török Józsefet, Tihóra Ille Tivadart, Krasznahorvára Kaszó Károlyt, Perecsenbe Bardócz Tivadart és Bardócz Tivadarnét tanítókká, illetve tanító-nőkké nevezte ki a miniszter. Áthelyezték: Krasznára Benedek Ignác agyagfalvi és Földes Gizella giridi, — Szilágyzoványra Nagy Gyula légeni, Zsibóra Duges Irén végvári, Nyírsídre Krespay Gyula nagykárolyi tanítókat és tanító-nőket.

— **A Szamosvölgyi Vasút Kolozsvár—** Zilah vonalán szombattól kezdve megindult a vonatközlekedés.

— **Áthelyezés.** A földmívelésügyi miniszter Albert Márton vámosmikolai állatorvost Szilágy- csehbe áthelyezte.

— **Jégverés és felhőszakadás.** Vasárnap a Réz alján nagy vihar vonult végig. Alsóvaskó (előbbi néven Magyarvaskó) község határán nagy jégverés pusztított. Ugyanakkor Sarmaságon és Tasnádon iszonyú fellegszakadás okozott megbecsülhetlen károkat.

— **Államsegély a villamosrésztársaságnak.** A szombati képviselői közgyűlés a villamos résztársaságnak azon ajánlatát, — mely szerint a város a villamos mű berendezést és ingatlanokat 250,000 korona vételárban megvenné és azt 46 évre évi 18,000 korona bérösszegért azonnal ugyanazon eladó résztársaságnak bérbeadná, 18 szavazattal 16 ellenében elvetette. Most Udvari József helyettes polgármester egy nagyon szépen megindokolt folyamodással fordult a kereskedelemügyi miniszterhez, a nagyfontosságú iparvállalat állami támogatása iránt. A folyamodást városunk képviselőtestületének számos tagja, — mondhatni kevés kivételével az összes képviselők — pártoló nyilatkozattal aláírták. Sajnos, hogy városunk távolról sincs olyan kedvező anyagi helyzetben, hogy a válságba jutott nagyfontosságú iparvállalatot kisegíthesse. Csak örvendünk, ha az állami segélyt megnyerné s ezzel a vállalat fenállását megszilárdítani sikerülhetne.

— **Nyári táncvigalom.** A román. kath. hitközség leányiskolái könyvtárának javára hirdett táncvigalmát a múlt va-árnapról a kedvezőtlen időjárás miatt elhalasztván, azt vasárnap, augusztus 10-én tartja meg a Borértékesítő szövetkezet nyári mulatójában. Reméljük, addig kiderül az ég, bemelegszik a lég s az eddig is jósikerű mulatságok közé méltón fog sorakozni ez az estély is.

— **Jótékony célú multság.** Zálnok gyógyfürdőben folyó évi augusztus hó 10-én, zártkörű táncmulatságot rendeznek. Belépti díj: személyjegy 2 korona. Családjegy 4 korona. A tiszta jövedelem a szilágyvármegyei árvírkárosultak javára fog fordíthatni.

— **Meghívó.** A szilágyvármegyei árvízkárosultak javára az ipp-zoványi fürdő vendégei folyó évi augusztus hó 9-ikén tombolával és tűzijátékkal egybekötött táncmulatságot rendeznek, melyre minden külön meghívó nélkül szívesen látják mindazokat, kik részvétellel vannak az elemi csapás által sújtottakkal szemben. Belépti díj személyenként 1 korona 20 fillér. Az ippi állomáson minden érkező vonatonál kocsik állanak rendelkezésre. Felülfizetéseket, tekintettel a jótékony célra, köszönettel fogad és hirlapilag nyugtázza a rendezőség.

— **Kérdés a postaigazgatósághoz.** A helybeli m. kir. postahivatal falához erősített levélgyűjtő szekrényen a délutáni órákban az olvasható, hogy kiürítették „este hat órakor”, — hat óra után pedig, hogy kiürítették

„reggel hat órakor“. Kérdés, miért kell a délutáni 6 óra 1 perckor bedobott levélnek másnap reggel 6 óráig, tehát kerek tizenkét órán keresztül a gyűjtőszekrényben kukorékolni, mikor esti hat órától reggeli hat óráig éppen három vasuti vonat indul áspedig Margitta felé este 7 óra 50 perckor, — Budapest — Zilah-felé este 8 órakor és ismét Margitta, illetve Nagyvárad és Budapest-felé hajnali 3 órakor? S miért van az, hogy az esti hat óra után gyűjtőszekrénybe dobott levelet — miután a délelőtti 11 órás vonat nem viszen postát — csakis a másnap délután félkettőkor, illetve három órakor induló vonat viszi tovább s így a levelek nem is tizenkettő, hanem a a Nagyvárad felé menők tizenkilenc és fél, a Budapest-felé menők meg husz és fél óráig várnak a továbbításra. Ha esetleg nem így lenne az indítás, mi lehet mégis az oka annak, hogy a pénteken délután hatórákor postaszekrénybe dobott levél még vasárnap délelőtti tizenegy órakor se érkezik meg Kémerre?

— **Gyászrovat.** Egy széles körben tisztelt urasszonynak halálhírének tudatta egy Kolozsvárról érkezett gyászjelentés: özv. lovag Albach Gézának szül. Demeter Polixena, néhai Albach Gézának, Kolozsvár város polgármesterének özvegye hunyt el július 31-én 74 éves korában. Az elhunyt matronát, — kinek halála rokonság, ismeretség révén Szilágyvármegyében is általános részvételt keltett — gyermekei: Békésy Károlyné, Gy. Nagy Ilona, Fekete Nagy Béláné Albach Bella, Albach Géza és kiterjedt, előkelő rokonság gyászolja.

Valentiny Agoston szegedi nyug. Máv. főmozdonyvezető életének 63-ik, házasságának 32-ik évében szívszélhűtésben folyó évi augusztus hó 2-án elhunyt.

— A „Bereg“ című lap közli, hogy Beregszászon a „Beregvármegyei Urikaszinó“ a régi épületét egy minden tekintetben megfelelő szép palotával cserélte fel, mely Beszenszky Gyulának, a tőlünk odakerült építésznek praktikus tervei szerint készült. Az épület alatt levő tágas pincehelyiségek sem maradnak kihasználatlanul, ezeket Beszenszky eredeti terve szerint a kaszinó vezetősége étteremmé alakíttatja, aminek különösen mulatságok, összejövetelek alkalmával fogják hasznát látni.

— **Amerikai hőség.** Mig nálunk a nyarat az idén hetekben nem ritkán 10—13 Celsius fokra süllyedt a hőmérő, — Amerikából elviselhetlen forróságról adnak hírt az onnan érkező tudósítások. Chigágóban a nagy forróság következtében 20 halállal végződő napszúrás fordult elő. Több városban szintén számos, halállal végződő napszúrási eset fordult elő.

— **Az E. M. K. E. jövedelme iparcikkek után.** Nem megvetendő jövedelmet hoz az E. M. K. E. javára az a szabadság, hogy egyes iparcikkek az E. M. K. E. elnevezést használhatják. A közelebbi havi jelentésből közöljük a következő adatokat: 1) Emke-gyűjtő 5%-a és a mellék 2%-ban a f. év I-ső 1/4-re a Temesvári gyűjtőgyár r.-t. 910 K 77 f.-t. 2) Emke-rizskeményítő 20%-ban a folyó 1913. év I-ső 1/4-ről Union keményítőgyárak, Beimel és Basch cég Budapestről 253 K. 3) Emke-padló és parkett fényező máz jutalékában folyó év március—május hóra a Berkes lakk-, festék- és vegyiárak r.-t. Nagyváradról 125 K. 4) Emke-gyergya és szappan 1%-ban folyó év I-ső 1/4-re a „Flóra“ első magyar stearin és szappangyár r.-t. Budapestről 27 K 99 fillér. Az 1913. év első negyedében, tehát csupán ezen négy iparvállalatról és csupán a jelzett helyekről a címhasználatért befolyt jövedelem összege

1316 K 76 fillért teszen. Ez azt bizonyítja, hogy a magyar nemzeti eszme szolgálatára szolgáló minden tisztességes alkalmat meg kell ragadnunk mert ha egyesülnek, az önmagukban nagyon csekélynek látszó erők is hatalmas eredményekre vezethetnek.

— **A macskaadó.** Amint egy vidéki ujságban olvassuk, egy hölgy a földmívelésügyi minisztériumhoz indítványt adott be a macskatartók megadóztatása iránt. A miniszter az indítványt az Országos Allatvédő Egyesülethez küldötte véleményezés végett. Tekintettel a macskaadónak a külföldön is sokat vitatott kérdésével összefüggő nehézségekre, az Országos Allatvédő Egyesület az indítványt egy külön egybehívandó szakértekezlet elé fogja terjeszteni tárgyalás végett.

— **Az első magyar iskolaszanatórium.** A József főherceg Szanatórium-Egyesület nagykonceptiójú tervét valósított meg a közelmúlt napokban. Megalapította, életbehívta az első magyar iskolaszanatóriumot, amelyben gyenge, vézna, tudóbajra hajlamos középiskolai tanulók nyernek elhelyezést. Alig pár hete, hogy a feledhetetlen emlékü Korányi Frigyes sirba szállt. Ő hirdette a külföld világneves jelesei mellett azt a tudományos tant, hogy „a tudó-vész a 15—30 életév között támad“. Ha tehát az öldöklő baj keletkezése ebbe az időbe esik, akkor mindazokra, akik a tudóvészellenes küzdelem intőző osztályosai, az a kötelesség hármlik, hogy védőpajzsukat azok fölé emeljék, akiket ifjúságuk pirkadásán rohan meg a nyomorúság. 15—30 év közötti ifjusereg pedig Magyarországon éppen úgy, mint másutt, az iskola padjai között tölti legnagyobb részét életét. Magyarországon 1912-ben ezer ifju ült nap-nap után a középiskolákban. Ilyen hatalmas tömegek szorongnak görnyednek, sápadnak a szellemi proletárságnak ebben a rikoltó századában órák hosszát, négy fal börtönszorítóiban. Évenként ezer és ezer csenevész, aszott arcú „érett“ ifjút önt ki magából az iskola, akinek egy negyedét nem a közdő élet fogadja, hanem akik — a statisztika tanúsága szerint — megsorvasztva, fiatalon és már is öregén ott kopogtatnak a szanatóriumok kapui előtt. Iskolaszanatórium nemcsak azáltal teljesít nemzetmentő munkát, hogy magát a beteg ifjút adja vissza az életnek, hanem főképpen azzal fékezi meg a tudóvész orkán szelét, mert elkülöníti a beteg ifjút száz más egészségestől. Hónapokon keresztül ott ül az egészséges diák a fertőzés közvetlen közelében. Ezt az állandóan fenyegető veszedelem hártja most el egy csapásra a József főherceg Szanatórium-Egyesület iskolaszanatóriuma, amelynek megteremtése az egyesület melegsivü humanistájának, Lukács György, v. b. t. t., képviselőnek érdeme. Mellette Pakots József, főtitkár és dr. Wenhardt János, egyetemi magántanár dolgozták ki a gyönyörű tervet. Az eszme gyors megvalósítását dr. Müller Vilmosnak, a tátraházi szanatórium igazgató-főorvosának nagy álozatkészsége tette lehetővé, aki a tátraházi szanatórium egy pavilonját az egyesületnek átengedte és aki a vallás- és közoktatásügyi minisztertől kinevezendő tanári karral vezeti a József főherceg Szanatórium-Egyesület legújabb hatalmas alkotását: a tátraházi iskolaszanatóriumot, amelyben a vagyonos szülők gyermekei mellett szegénysorsúak is felvételt találnak. Felvételért az Iskolaszanatórium Igazgatóságához Tátraházára kell fordulni.

— A „Vasárnapi Ujság“ augusztus 3-iki száma egy sereg érdekesebbnél érdekesebb képet közöl a lebontásra kerülő Lloyd épületről s benne a munkapárt helyiségeiről. Szép képek mutatják be a vidéki juhász-életet, az aratást, a Kristóf-téri házomlást. Pekár Gyula közleményéhez egy sorozat pompás kép a Bretagnere vonatkozik. Szépirodalmi olvasmányok: Szép Ernő és Kanizsay Ferenc novellája, Szabolcska Mihály, Ady Endre, Juhász Gyula, Peterdi Andor versei, Kvassay Ede regénye, stb. Egyéb közlemények: érdekes tárcacikk egy régi szerelmi regényről s a rendes heti rovatok: Irodalom és művészet, sakkjáték stb. A „Vasárnapi Ujság“ előfizetési ára negyedévre öt korona, a „Világkrónika“-val együtt hat korona. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság“ kiadóhivatalában. (Budapest, IV. ker., Egyetem-utca 4. szám.) — Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap“, a legolcsóbb ujság a magyar nép számára, félévre 2. kor. 40 fillér.

— **A ragadós állapotbetegségekről** a „Földmívelési Értesítő“ Szilágyvármegyére vonatkozólag a következő kimutatást közli: Lép fene: Tasnádszarvad p. — Veszettség: Somlyó-csehi, Nagygorozsló, Zsákfalva. — Rühkór: Lele 2 u. ló, Felsőszopor ló Oláhcsaholy 2 u. ló, Szilágyper ló, Tasnádbajom ló, Tasnácsány ló. — Bivalyvész: Ozigányi. — Sertésorbánc: Oláhkecel, Tasnádszántó m., Alsóegregy, Ördögkut p. — Sertésvész Pecseley t., Alsóvárca t., Monó p., Szilágyujlak, Kémer p., Szilágybagos 2 m., Erszentkirály t., Oláhcsaholy t., Pele t., Szeődemeter 11 u., Tasnád, Tasnádbajom 5 u., Tasnádszántó, Felsőnyárló, Szilágykövesd, Szamosudvarhely t.

— **Budapesti Hirlap.** Főszerkesztő és lapulajdonos: Rákosi Jenő Az ország legelterjedtebb és legtekintélyesebb politikai napilapja. Megjelenik naponta (hétfő kivételével) kora reggel. Előfizetési ára: egy évre 28 kor., félévre 14 kor., negyed évre 7 kor., egy hónapra 2.40 kor. Egyes példány ára 10 fill. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VIII., József-körut 5. sz. Minden ember tudja ebben az országban, hogy a Budapesti Hirlap egy politikai magatartásban, mint társadalmi, művészi, irodalmi és gazdasági törekvésében a nemzeti irányt követi és csak egy célt ismer és ez az, hogy erős hittel és lankadatlan buzgalommal szolgálja a magyar nemzeti érdeket. Ezért terjed el a Budapesti Hirlap oly nagy mértékben a magyar komoly hazafias körökben és ezért mindenki, aki lelkeben és törekvésében ugyanama vágyakat érzi, mint a Budapesti Hirlap emberei: a Budapesti Hirlapból merít tudást és lelkesedést és aki csak teheti, a Budapesti Hirlapot járátja házához. A Budapesti Hirlapot haszonnal forgatja kezében a család, az asszony és az ifjúság egyaránt. Közleményeit mindig a jó izlés és a becsületes hazafiság diktálja, értesülései mindig kimerítőek és szavahihetők, tartalma válogatott és terjedelmes. Minden magyar embernek a figyelmébe ajánljuk a Budapesti Hirlapot.

— **A Nap a magyar ujságírás szenzációja.** A Nap a magyar közönség legkedvesebb lapja. A 48-as eszmék és a magyar nemzeti törekvések egyetlen hű és törhetetlen szószólója. A legmodernebb, legfrissebb és legkitünőbb lap A magyar riport uttörő mestere. Főszerkesztő: Braun Sándor. Dr. Hajdu Miklós társszerkesztő. Munkatársai: a magyar ujságírás kitünőségei. Példányszáma amerikai ujságsiker! Előfizetési ár: egy évre 18 korona, félévre 9, negyedévre 4 korona 50 fillér, egy hónapra 1 korona 60 fillér. A Nap-ot megérkezése után azonnal házhoz szálítja A Nap kihordó szervezete.

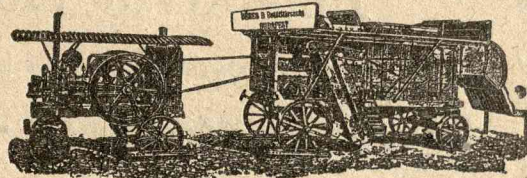
Aki jól és olcsón akar venni
okvetlen forduljon bizalommal

Dénes B. Betéti társasághoz

Krátky J., Prerau, motoros cséplőgépgyár
„Waterloo“ eredeti amerikai benzinmotorok
„DÉNES“-féle benzolokomobílok
kizárólagos vezérképviselőjéhez

Budapest, V., Lipót-körut 15.

hol állandóan raktáron, szállításra készen állnak és üzembelen lesznek bemutatva a legkülönbözőbb nagyságu motorok, cséplőkészletek

Szeceksavágók, malmok, ekék, vetőgépek, aratógépek stb., gazdaságban szükséges szerszámok.

Képes árjegyzékünk ingyenes.

1—26

NESTLÉ
régbevált GYERMEKUSZT
a legjobb és legolcsóbb
DOBOZA K 1.80 MINDEN GYÓGYSZERTÁRBAN ÉS DROGERIÁBAN
Próbadozót ingyen küld: HENRI NESTLÉ, Wien I. Biberste 18

Iskolai ^{új és ócska} könyvek az összes vidéki és debreceni iskolák részére kaphatók
Csáthy Ferenc könyv, zenemű és papirkereskedésében **Debrecen.**
 Piacz-utca 8. (Kereskedelmi akadémia épületében)
 Alapítattott: 1805. évben. 1—4 Telefon: 296. szám.

Meghívó.

A szilágyosomlyói **Borértékesítő és Pincészövetkezet** tagjait folyó évi június hó 29-ére közgyűlésre hívtam össze s az alapszabályok 33. §-a értelmében nem volt határozatképes, — épp azért az alapszabályok 34. §-a értelmében **folyó évi augusztus hó 10-én délután 5 órakor**

ujabb közgyűlésre

a szövetkezet tagjait ezennel tisztelettel meghívom a nagyfalusi uton levő saját helyiségünkbe.

A mérleg a szövetkezeti irodában ki van téve közszemlére.

Szilágyosomlyó, 1913. augusztus 1.

Donogány János,
elnök.

Tárgy:

1. Az igazgatóság jelentése.
2. A felügyelőbizottság jelentése.
3. A mérleg elfogadása.
4. A veszteség honnan való fedezése.
5. Esetleges indítványok.

**Villanyerőre berendezett
könyvnyomdánkban**
 bálai és lakodalmi meg-
 hívók, eljegyzési kártyák,
 névjegyek és mindenféle
könyvnyomdai munkák
 jutányos árban
 készülnek.

Üzletáthelyezés.

Értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy a 20 év óta fennálló, aranyéremmel kitüntetett

cipőraktáram
és

cipésműhelyem

a plébánia saroképületből ugyancsak a plébánia helyiség soroltjába (Nagy Mihály kalapos üzlethelyisége mellé) helyeztem át.

Raktáron tartok mindenféle, úgy saját készítésű, mint gyári női, férfi és gyermekcipőket, nagy választékban. Műhelyemben mérték után a legjobb minőségű lábbelik készülnek gyorsan, pontosan és jutányos árban.

A n. é. közönség további becses pártfogását mély tisztelettel kéri:

Bartha Antal.

3—3

Kriegner-féle Akácia-krém

rendkívül finom, kedves illatú arckenőcs, mely az arcot üdíti, frissíti, szépíti és fiatalítja. Pár nap alatt eltávolít szeptőt, májfoltot. Kisimítja a ráncokat, redőket. Ára 2 kor. Ehez ajánlatos a

Kriegner-féle Akácia-puder

fehér, rózsaszín és krém színben. Páratlan a nap és szél befolyása ellen. Egy doboz ára 1 kor. Évtizedek óta közkedvelt még a férfiaknál is.

Kriegner-féle Akácia-szappan

kellemes hatása és igen tartós. Ára 1 korona a gyógyszerárakban.

Postán küldi

KRIEGER gyógyszerár
BUDAPEST, Kálvin-tér.

Mi az élet-örömmnek ellensége?
című érdekes könyvecskét kívánatra ingyen küldi.

5—5

Egy jó családból való fiu
fűszerkereskedésében tanu-
lónak azonnal felvétetik.

Csernecz József,

2—3

fűszerkereskedő.

A szilágyvármegyei ujságkiadók által
1913. évi június hó 30-án kötelezőleg
elfogadott

minimális hirdetési árszabály.

Hirdetési árak egyhasábos petit soronként:

A hirdetések között	—06 K
A szövegrész között	—12 "
Az ujdonságok között	—20 "
A cikkek között	—20 "
Reklám ujdonság	—20 "
Notiz-ujdonság (hirdetés felhívás)	—16 "
Felülfizetés, nyugtázás	—16 "

Hivatalos hirdetések:

Pályázati, árlejtési, bérbeadási, csőd, árverési hirdetmény stb. egyszer	8— K
1/2 hasábig	3— "
Minden további 1/2 hasáb külön-külön	3— "
Nyilttér petit sora	—30 "
Nyilttér lovagias, családi ügy	—50 "

Közleményenként:

Eljegyzési, lakodalmi hir	3— K
Gyászjelentés szöveg között	3— "
Gyászjelentés kerettel	5— "
Köszönetnyilvánítás 8 sorig	3— "
Szalaghirdetést I. II. oldalon nem hirdetünk, a többi oldalon 3 hasáb szélességben (12 petit sor a lema- gasabb) soronként	—50 "
Egész oldal hirdetés	30— "
Fél oldal hirdetés	15— "
Negyed oldal hirdetés	8— "
Zárszámadás egész oldal	60— "
Zárszámadás fél oldal	30— "
Zárszámadás negyed oldal	15— "
Legkisebb hirdetés	1— "

Legmagasabb engedmények:

9 széri hirdetési engedmény nincs.	
10-szeri hirdetésnél 5 %	
20-szori " 10 %	
30-szori " 15 %	
50-szeri " 20 %	

Ennél többet nem engedélyezünk.

A szilágyvármegyei összes ujság-
kiadók és ujságtulajdonosok.

Egy

13—14 éves fiu
könyvnyomdánk-
ban tanulónak
azonnal felvétetik.

Rendkívül előnyös birtokvétel.

Nagyderzsídán, a községhez közel, kőut mellett

100 kat. hold prima birtok

örök áron eladó, vagy bérbeadó. — Bővebb felvilágosítással szolgál a

„Gazdasági és Iparbank Részvénytársaság”
JÁSZAPÁTIN.

Ugyanott kényelmes részletfizetés mellett gazdasági gépek és felszerelések beszerezhetők. — **Szuperfoszfát műtrágya** eladásának kizárólagos képviselője. 2—3 Árjegyzék ingyen!

Meghívó.

A Lajos Hengermalom és Villamosmű Részvénytársaság

tisztelt részvényeseit Szilágysomlyón, a Közgazdasági Bank Részvénytársaság tanácstermében

1913. évi augusztus hó 17. napján d. e. 10 órakor kezdődő

rendkívüli közgyűlésre

van szerencsénk meghívni.

Szilágysomlyón, 1913. évi augusztus hó 3-án.

Az igazgatóság.

A közgyűlés tárgysorozata:

- 1) Igazgatósági jelentés a társaság helyzetéről és a további teendők elhatározása.
- 2) Határozathozatal egy igazgatósági tag lemondása tárgyában.

Kivonat az alapszabályokból. 14. §. A 9. §. értelmében jogosított részvényesek szavazatjogukat a közgyűléseken csak az esetben gyakorolhatják, ha részvényeiket, vagy vissza nem vonható meghatalmazásaikat, a közgyűlés napját 3 nappal megelőzőleg a társaság pénztáránál, vagy bármely hazai nyilvános számadásra kötelezett pénzügyesnél leteszik, utóbbi esetben a letétjegyet ugyanezen határrnapig a társaság pénztáránál bemutatják és itt a szavazásra szóló igazolványt átveszik.

3173—1913. tkvsz.

Arverési hirdetmény.

A szilágysomlyói kir. járásbíró, mint tkvi. hatóság a m. kir. államkincstár végrehajtónak ifj. Sikó Pál végrehajtást szenvedő elleni végrehajtási ügyében a végrehajtási árverést 350 korona 05 fillér tőke, ennek 5%-os kamatai, valamint ezennel 12 koronában megállapított árveréskorai költségek kielégítése végett és az 1881. 60. t.-c. 144. §-a alapján és a 146. §-a értelmében a zilahi kir. törvényszék és a szilágysomlyói kir. járásbíró területén levő, a szilágysomlyói 432. sz. telken A. 1. sz. a. felvett ház, udvar és kertből ifj. Sikó Pál jutalékára 896 koronában ezennel megállapított becs, mint kikiáltási árban elrendeli.

Az árverés megtartására határrnapul: 1913. augusztus hó 9. napjának d. e. 10 órája tüzetik ki a kir. tkvi hatóság árverési termében (földszint).

1) A fenti árverési határrnapon a fent elsorolt ingatlan a kikiáltási ár kétharmadánál ($\frac{2}{3}$ -ánál) alacsonyabb árban el nem adható.

Szilágysomlyó, 1913. április hó 29. A kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóságtól. Kormos s. k., kir. jbiró.

A kiadmány hitelül:

Schlecht Lajos,
kir. tkvvezető.

145—1913. végrh. sz.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a illetőleg az 1908. évi XLI. t.-c. 79. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szilágysomlyói kir. járásbírósnak 1910. V. 90. sz. végzése következtében dr. Darvas Mihály budapesti ügyvéd által képviselt Münzer Ferenc budapesti cég javára 957 korona 60 fillér s jár. erejéig 1910. évi április hó 9-én foganatosított biztosítási és kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 1260 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: házi butorok, könyvek nyilvános árverésen eladtnak.

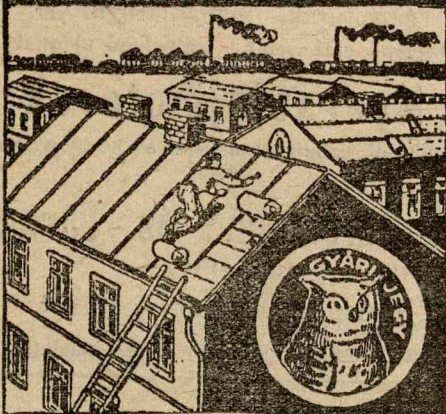
Mely árverésnek a szilágysomlyói kir. járásbíró 1910-ik évi V. 90. számú végzése folytán 957 kor. 60 fillér tőkekövetelés, és ennek 1907. évi december hó 12. napjától 5% kamatai, $\frac{1}{3}$ % váltódíj és eddig összesen 80 K 60 fillérben biróilag már megállapított költségek erejéig, a fizetett összeg betudásával az árverés az alperes lakásán Szilágysomlyón leendő megtartására 1913-ik évi augusztus hó 8-ik napjának délutáni 5 órája határidőül ki-tüzetik és ahhoz a venni szándékozók ezen-nel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében kész-pénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is elfognak adni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. LX. t.-c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Szilágysomlyón, 1913. évi július hó 8-ik napján.

Roska Vertán,
kir. bir. végrehajtó.

KOLLARIT-
BŐRLEMEZ RUGANYOS, VIHAR-
BIZTOS és IDŐTÁLLÓ
SZAGTALAN FEDÉLLEMEZ

Utánzattól óvakodjunk!

KOLLARIT-
BŐRLEMEZ

kaucsuk-kompozícióval bevont ruganyos, viharbiztos és időtálló szagtalan fedéllemez.

A jelenkor legjobb tetőfedéllemeze.

Végtelenül tartós!

Régi zsindelytetők atfedésére kiválóan alkalmas. — Sem mázolni, sem mészlével bekeni nem kell. 25—39

Szilágysomlyón kapható:

WEISZ ELEK és FIA fakereskedőknél.

FRANKOVITS IGNÁCZ R.-T.

vas- és fűszernagykereskedés

Szilágysomlyón. (Piactér)

Értesíti a n. é. közönséget, hogy a téli idényre a legjobb minőségű porosz kőszénre előjegyzéseket a pontos szállítás végett elfogad. Az árakat a lehető legolcsóbban fogjuk számítani. 11—

A NAP

Főszerkesztő: Braun Sándor

Kiadótulajdonos: Mérei Jenő

A NAP

vidéki kihordó
szervezete A
NAP-ot megér-
kezése után
azonnal kézbe-
síti előfizetőinek

Egy szám

6

ára fill.

A NAP

a magyar ujságírás szenzációja, a magyar közön-
ség legkedvesebb lapja, a 48-as eszmény és a
magyar nemzeti törekvések egyetlen hű és kérlel-
hetetlen szószólója.

Minden jó magyar ember olvassa a A NAP-ot.

TESSÉK ELŐFIZETNI!

Egy évre 18 kor. Negyedévre 4-50 kor.
Félévre 9 kor. Egy hóra 1-60 kor.

A NAP

vidéki kihordó
szervezete A
NAP-ot megér-
kezése után
azonnal kézbe-
síti előfizetőinek

Egy szám

6

ára fill.

FÉNYES EREDMÉNYT HOZ

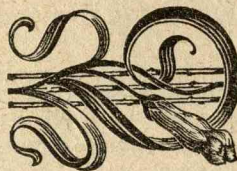
A NAP minden apróhirdetése, mert naponta 155.000 havonta 4.130.000
példányban jelenik meg és mindenki olvassa!

A NAP apróhirdetési levelezőlapja 10 szóig 70 fillér, 20 szóig 1 korona 40
fillér, 40 szóig 2 korona 80 fillér. Kapható a dohánytözsdékben!

Hirdetések

A „Szilágysomlyó” részére
jutányos áron vétetnek fel.

Értesítés.

Tisztelettel értesítjük, hogy fogyasztó közönségünk ké-
nyelmére úgy rendezkedtünk be, hogy palackozott borain-
kat előleges megrendelés esetén házhoz szállítjuk. Jó mi-
nőségű és aránylag olcsó borainkkal már eddig is meg-
nyertük a tisztelt borfogyasztó közönség nagy részének jó-
akaratu támogatását s ezt a jó kiszolgálás által igyekezni
fogunk a jövőben is megérdemelni.

Hogy borainkhoz olcsó és jó borvizet is szolgáltat-
sunk, felkerestünk egy kitűnő ivóvizet adó, a tenger színe
felett 641 m. magasságban levő forrást Hármaspatakon s
ezt vegytiszta folyékony szénsavval 4 légköri nyomás mel-
lett telítve hozzuk forgalomba és szintén házhoz szállítjuk.

Árjegyzékünket az alábbiakban adjuk s becses megrendelését kérjük.

32—

Szilágysomlyói Borértékesítő és Pinceszövetkezet.

Megnevezés.	10	7	5	3½	Megjegyzés.	
	deciliter ára fillérekben					
1906. évi aszu bor	500	—	250	150	A borospalackért 30 fillért, a vizespalackért 30 fillért, ládáért 6 koronát számítunk fel és ugyanennyit térítünk meg.	
1910. évi vegyes asztali	120	84	60	42		
1905. évi Moni-féle aszu	8—	—	4—	250		
1907. évi asztali bor	140	98	70	49		—
1910. évi rizling bor	130	92	65	46		—
1908. évi rizling bor	150	105	75	52		—
1910. évi Schiller	120	84	60	42		—
Kristályviz	10		6	—		

NYOMATOTT BÖLÖNI SÁNDOR KÖNYVNYOMDAJÁBAN SZILÁGYSOMLYÓN. 1913.

Máthé László

butorasztalos, kárpitos üzlete, butor-
raktára és első temetkezési intézete

Szilágysomlyón.

Ajánlja dusan fölszerelt butorraktárát
asztalos műhelyét és kárpitos üzletét,
melyet most rendezett be, ellátva szakkép-
zett munkavezetővel, hol mindenféle asz-
talos és kárpitos munkák készen kaphatók
és megrendelésre is a legrövidebb idő
alatt a legfinomabb izléses kivitelben, ju-
tányos árban készíttetnek.

Temetkezési intézetemben

minden kellékek nagyválasztékban állanak
a közönség rendelkezésére. Temetések ön-
álló elrendezését a legegyszerűbbtől a leg-
diszesebb kivitelig, jutányos árban elvállalja.

Temetkezési intézetemhez diszes ki-
viteli **gyászokocsi** hozattam, melyet min-
den általam rendezett temetéseknél ingyen,
minden költség felszámítása nélkül adom.

A nagyérdemű közönség pártfogását
mély tisztelettel kéri

Máthé László.

Üzlethelyiség és műhely: Báthory Ist-
ván-ut, saját házamban. 10—52

Elismert legjobb motorok!

Messzemenő jótállás! Kedvező fizetési feltételek!

Eredeti KÖRTING

DIESELMOTOROK álló- és fek-
vőrendszer

Szivógáz és benzinmotorok.

Benzin és nyersolajos cséplő-
garnitúrák, magánjáróval is.
Meglepő ujdonság! Meglepő ujdonság!

Nyersolajmotorok
gyújtófej, vízbefecskendezés és kompresszor
nélkül.

Gellért Ignác és Társa
8—30 mérnöki iroda
Budapest, V., Koháry-utca 4.
Saját érdekében kérjen ajánlatot!

ELADO BOR.

80 hektoliter 1912. évi
uj bor, — valamint 20 hekto-
liter több évről való aszu
bor eladó

Bölöni Sándornál,
Szilágysomlyón.